

Motion till riksdagen 2025/26:3706

av **Helene Odenjung och Cecilia Rönn (båda L)**

Stopp för kompetensutvisningar

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att tillsätta en utredning för att stoppa kompetensutvisningar och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Sverige ska vara ett attraktivt land för människor att bo och verka i. Vår internationella konkurrenskraft och tillväxt bygger på att företag kan rekrytera och behålla den arbetskraft de behöver. Arbetskraftsinvandring till Sverige bidrar till innovation och välstånd och till att nödvändig kompetens tillförs vår arbetsmarknad. Mot denna bakgrund är det djupt kontraproduktivt att människor som arbetar i Sverige tvingas att lämna landet på grund av mindre administrativa misstag.

Trots kompetensbehovet utvisas idag arbetskraftsinvandrare för mindre fel. Människor som försörjer sig själva, betalar skatt och är etablerade i Sverige drabbas av utvisningsbeslut på grund av bagatellartade misstag, ofta misstag som deras arbetsgivare oavsiktligt begått. Till exempel finns det flera fall där arbetstagare utvisats för att de haft en enda månad med något för låg lön under kollektivavtalsnivån. Denna stelbenhet straffar individer och familjer hårt för misstag de inte rår för. Ett annat exempel på rigiditeten är att om arbetsgivaren missar att teckna någon del av sjuk-, liv-, trygghets- och pensionsförsäkring åt arbetstagaren för hela anställningstiden, så riskerar arbetstagaren utvisning i efterhand.

Att smärre fel och misstag leder till utvisning av personer som arbetar i Sverige är orimligt. Konsekvenserna är allvarliga. För de drabbade individerna innebär det stora personliga förluster trots att de följt reglerna så gott de kunnat. För svenska företag innebär det att värdefulla medarbetare rycks bort, och vi tappar kompetens och skatteintäkter, vilket hämmar vår innovation och tillväxt.

Problemet med kompetensutvisningar har varit känt i flera år. Trots detta har problemet levt kvar och frågan vi nu måste ställa är varför fall av uppenbar orimlighet ändå tycks förekomma. För att komma åt problemet behövs en genomgripande

utvärdering av rådande regler och praxis. Man bör kartlägga alla typer av misstag i arbetstillståndsprocessen som idag kan leda till utvisning, trots att arbetstagaren i grunden sköter sitt jobb och uppfyller sina skyldigheter. Utredningen bör identifiera kvarstående brister och föreslå skarpa åtgärder.

Det skulle kunna handla om tydligare lagstiftning som binder upp Migrationsverkets handläggning, så att en helhetsbedömning alltid görs och proportionalitet tillämpas. Eller vid ringa fel måste det finnas lagstadgad flexibilitet att låta arbetstagaren stanna, särskilt om felet avhjälpes. Samtidigt bör man se över sanktioner mot arbetsgivare som slarvar med villkor samt rätt till skadestånd för de arbetstagare som utnyttjas.

Helene Odenjung (L)

Cecilia Rönn (L)